

ALUE- JA KUNTAVAALIT 2025

Jokaista lasta ja nuorta on suojeltava

Jokaisella lapsella ja nuorella on oikeus suojeluun ja huolenpitoon. Lasten ja nuorten tukeminen heti ongelmien ilmetessä myös säästää myöhempiä kustannuksia.

Valtiolla on [velvollisuus suojella lapsia](#) ja järjestää heille turvallinen kasvuympäristö. Se ei saa riippua lapsesta, hänen taustastaan tai hyvinvointialueen taloudellisesta tilanteesta. Lasten suojeleminen on vihoviiimeinen kohde, josta kunnan tai hyvinvointialueen tulisi säästää.

Lasten suojelun kustannukset painottuvat kalliisiin erityispalveluihin, joille [kertyy hintaa muutamassa vuodessa](#) satoja tuhansia euroja. Samalla rahalla voitaisiin tukea lapsia ja perheitä intensiivisesti varhaisemmissa palveluissa huomattavasti pidempään. Lastensuojelun järjestäminen on hyvinvointialueiden vastuulla.

Lasten suojeleminen on yhteinen tehtävä

Kotiin vietävät palvelut ovat [tutkitusti vaikuttavia](#). Toimivalla lastensuojelun avohuollolla ehkäistään kodin ulkopuolisten sijoitusten tarvetta. Avohuollon piirissä on vuosittain noin 40 000 lasta ja perhettä.

4,5 kuukautta

erityistason lastensuojelulaitoksessa vastaa kustannuksiltaan suhdeperustaista varhaista tukea **jopa 12 vuodeksi!**

Jopa 74 % lastensuojelun kustannuksista kohdistuu sijaishuoltoon.

(LSKL 2025.)

Etelä-Karjalassa sijoituksia onnistuttiin vähentämään panostamalla pitkäjänteisesti varhaiseen tukeen. (THL 2024.)

Sijaishuollosta itsenäistynvä nuori tarvitsee edelleen tukea. Vaikka jälkihuollon ikäraja on laskettu, hyvinvointialue voi edelleen tarjota jälkihuoltoa 25 ikävuoteen asti. Kun sijaishuoltoon on jo laitettu vajaa miljardi euroa vuodessa, jälkihuolto vankistaa nuoren valmiuksia aikuisuuteen.

Lapset ja nuoret pääsevät tuen piiriin aivan liian myöhään. Usein apua tarjotaan vähemmän juuri siellä, [missä tarve on suurin](#). Myöhäinen apu johtaa pahimmillaan nuoren syrjäytymiseen, joka [huolettua suomalaisia](#) yhtä paljon kuin sotilaalliset uhat!

Syrjäytyminen tulee kalliiksi yksilölle, mutta myös yhteiskunnalle. Paljon palveluita tarvitsevien asiakkaiden vuosiansiot ovat 25-vuotiaana muita

65 % alemmat. (THL 2024.)

Tiedätkö, mitä on lastensuojelun avohuolto, sijaishuolto ja jälkihuolto?
Tutustu: [lastensuojelu.info](#)
& Visuaalinen tiivistelmä: [Lastensuojelu Suomessa](#)

ALUE- JA KUNTAVAALIT 2025

Lasten ja perheiden ympäristö?

Kuntalaiset pitävät [turvallisuutta ja hyvää asuin-ympäristöä](#) kotikunnassaan tärkeimpinä. Turvallisuus merkitsee heille rauhallisuutta, siisteyttä, tilaa elää sekä puhdasta ilmaa ja luontoa.

Ilmastonmuutos on yksi lasten ja nuorten [suurimmista huolista](#). Huoli on otettava vakavasti laatimalla paikalliset suunnitelmat ilmastonmuutoksen ja luontokadon torjuntaan. Seuraavilla sukupolvillakin on oikeus elää terveellisessä ja turvallisessa ympäristössä!

Moni kunta on ottanut mallia Islannista, jossa saatiin nuorten rikollisuus ja päihdeongelmat laskuun panostamalla vanhemmuuden tukeen ja harrastuksiin ([Mediuutiset 2019](#)).

Kunnissa on oltava turvallisia vapaa-ajanviettopaikkoja, joihin lapset ja nuoret ovat tervetulleita iltaisin ja viikonloppuisin. Turvallisuus on taattava niin kasvokkaisissa kohtaamisissa kuin digitaalisilla alustoilla. Kunnissa ja hyvinvointialueilla kannattaa kehittää yhteistyötä poliisin kanssa turvallisuusasioissa.

Lasten vaalipaneeli 14.2.!

Anna ääni lapselle ja HS Lasten uutiset järjestävät [Lasten oman vaalipaneelin](#) ystävänpäivänä. Seuraa paneelia suorana klo 9–10 tai katso tallenne Lasten uutisten sivuilta. Kuule, mitä lapset ja nuoret pitävät aluepolitiikassa tärkeänä!

Panelisteina: Anders Adlercreutz (RKP), Sari Essayah (KD), Harry Harkimo (Liik.), Antti Kaikkonen (Kesk.), Minja Koskela (Vas), Antti Lindtman (SDP), Petteri Orpo (Kok.), Riikka Purra (PS) ja Sofia Virta (Vihr).

Aikainen apu on paras apu

[Hyvin johdettu perhekeskus on ratkaisu](#) kuntien ja hyvinvointialueiden vastuulla olevien palveluiden koordinoimiseksi. [Perhekeskukseen kootaan](#) lapsiperheen sosiaali- ja terveyspalvelut, kuntien sivistyspalvelut, hyvinvointia ja terveyttä edistävä toiminta sekä järjestöjen ja uskonnollisten yhteisöjen toiminta. Näin tuki tulee [perheiden lähelle ja löydettäväksi](#).

4/5 suomalaisesta

pitää sote-järjestöjen rahoitusta huonona leikkauskohteena. Lähes 80 % ajattelee leikkausten heikentävän hyvinvointiyhteiskunnan perustaa. ([SOSTE 2024.](#))

Järjestöt tekevät suuren osan esimerkiksi väkivallan ehkäisy- ja auttamistyöstä, kiusaamisen vastaisesta työstä sekä tuesta erotilanteissa. Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuksia [leikataan jopa kolmanneksella](#), mutta hyvinvointialueiden ja kuntien omilla avustuksilla voidaan osin turvata järjestöjen toimintaa, jotta näitä auttamisrakenteita ei menetetä.

Parempia palveluita saadaan, kun asiakkaat otetaan mukaan kehittämiseen. Kokemustieto auttaa löytämään uusia toimintatapoja ja näkökulmia. Kokemusasiantuntijatoiminnan hyödyntäminen edellyttää poliittista tahtoa, resursseja sekä [muutosta toimintakulttuurissa ja rakenteissa](#).

ALUE- JA KUNTAVAALIT 2025

Muistilista sinulle,
tuleva päättäjä!

Mitä voin tehdä kunnassa tai hyvinvointialueella lasten ja nuorten suojelemiseksi?

- Kirjataan hyvinvointialuestrategiaan, että sote-palveluiden painopistettä siirretään erityistason palveluista kohti ennakoivaa ja ehkäisevää tukea.
- Varmistetaan tarpeisiin vastaavat palvelut – myös digitaaliset – lapsille, nuorille ja perheille.
- Kirjataan hyvinvointialuestrategiaan perhekeskustoiminnan periaatteet ja turvataan sen resurssit.
- Tarjotaan lapsiperheiden kotipalvelua joustavasti tarpeiden mukaan, elämäntilanteet ja vanhemmuuden tuki huomioiden.
- Turvataan riittävät resurssit lastensuojelun avohuollossa, sijaishuollossa ja jälkihuollossa. Tarjotaan jälkihuoltoa 25 ikävuoteen saakka.
- Parannetaan lastensuojelun työolosuhteita. Varmistetaan, että lapsen asioista vastaavalla sosiaalityöntekijällä on lain mukaisesti vastuullaan enintään 30 asiakasta.
- Järjestetään laadukasta, yksilöllisiin tarpeisiin vastaavaa sijaishuoltoa ja huolehditaan sen valvonnasta. Sijaishuoltopalveluiden hankinnan tulee perustua sijaishuollon laatuksikriteereihin.
- Lisätään ja kehitetään perhehoitoa. Nostetaan palkkiot oikeudenmukaisiksi.
- Hyödynnetään kokemusasiantuntijatietoa lasten ja perheiden palveluiden kehittämisessä. Vahvistetaan kokemusasiantuntijoiden vertaistukitoimintaa.
- Järjestetään lapsille edullisia harrastusmahdollisuuksia ja turvallisia vapaa-ajan ympäristöjä.
- Laaditaan paikalliset suunnitelmat ilmastonmuutoksen ja luontokadon torjuntaan.